

ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

1922: Υπογράφεται η Συνθήκη των Μουδανιών

Η καταστροφική αποτυχία της αγγλοελληνικής επέμβασης στην Τουρκία το 1922, σήμαινε την κατάρρευση ολόκληρης της πολιτικής των ιμπεριαλιστών στο τουρκικό ζήτημα. Στις 3 Οκτώβρη συγκαλείται στα Μουδανιά, ένα λιμάνι στο Μαρμαρά της Μικράς Ασίας, διάσκεψη των εκπροσώπων της Αντάντ (Αγγλία, Γαλλία, Ιταλία) της Τουρκίας και της Ελλάδας για τους όρους της ανακωχής. Ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα της διάσκεψης ήταν ο καθορισμός των νέων δυτικών συνόρων της Τουρκίας και αντιστοίχως των ανατολικών συνόρων της Ελλάδας με τον προσδιορισμό των ορίων υποχώρησης των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων. Η ελληνική αντιπροσωπεία πρότεινε να περιοριστεί η υποχώρηση του ελληνικού στρατού πέρα από την αριστερή όχθη του Εβρου. Η πρόταση απορρίφθηκε από τους «συμμάχους» και φυσικά και από την κυβέρνηση της Τουρκίας. Σκοπός της ελληνικής πρότασης ήταν να καθυστερήσει η κατάληψη της Ανατολικής Θράκης από τα τουρκικά στρατεύματα για να δοθεί καιρός στον ελληνικό πληθυσμό να εκκενώσει με τάξη τα εδάφη του και να περισώσει ό,τι μπορούσε, τουλάχιστον από την κινητή του περιουσία.



Τραυματίες και καταπονημένοι Έλληνες στρατιώτες επιστρέφουν από τη Μικρά Ασία στην Ελλάδα, θύματα των τυχοδιωκτικών επιλογών της άρχουσας τάξης και των ιμπεριαλιστικών σχεδίων

Η διάσκεψη των Μουδανιών καθόρισε γραμμή υποχώρησης του ελληνικού στρατού τη δεξιά όχθη του Εβρου. Παρά την άρνηση της ελληνικής αντιπροσωπείας να συνυπογράψει τη συνθήκη (Συνθήκη των Μουδανιών) που συνομολογήθηκε στις 11 Οκτώβρη 1922, η ελληνική κυβέρνηση συμμορφώθηκε και εκπλήρωσε τους όρους της συνθήκης αυτής, που υπήρξε το προοίμιο της Συνθήκης της Λωζάνης.

Με τη Συνθήκη των Μουδανιών καταργήθηκε φυσικά η Συνθήκη των Σεβρών, όπως επίσης καταργήθηκε το καθεστώς των διομολογήσεων, οι «σφαίρες επιρροής», ο διεθνής οικονομικός έλεγχος και τα πολιτικά προνόμια των ξένων κεφαλαιούχων. Έτσι η Τουρκία πετύχαινε τη διεθνή αναγνώριση της ανεξαρτησίας της.

Η νίκη εναντίον των ξένων εισβολέων ήταν μαζί και νίκη της τουρκικής εθνικοαστικής επανάστασης εναντίον του παλαιού φεουδαρχικού, κληροκρατικού καθεστώτος. Την 1η Νοέμβρη του 1922 η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας κατάργησε το σουλτανάτο, δηλαδή την κοσμική εξουσία του Οθωμανού μονάρχη, στις 29 Οκτώβρη 1923 η Τουρκία ανακηρύχτηκε δημοκρατία και μετά από ένα εξάμηνο, στις 3 Μάρτη του 1924, καταργήθηκε και το τελευταίο σύμβολο του παλαιού καθεστώτος - το χαλιφάτο.

Αναδημοσίευση από τον ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ (Τετάρτη, 11 Οκτώβρη 2000)